

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОГО ТЕАТРУ

За ОПП «Сценічне мистецтво (Акторське мистецтво драматичного театру і кіно, Акторське мистецтво театру ляльок)», ОПП «Сценічне мистецтво (Режисура драматичного театру, Режисура театру ляльок)»
2024 р.

Спеціальність	026 Сценічне мистецтво	
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	
Ступінь вищої освіти	Бакалавр	
Освітньо-професійна програма / Освітньо-наукова програма	«Сценічне мистецтво (Акторське мистецтво драматичного театру і кіно, Акторське мистецтво театру ляльок)», «Сценічне мистецтво (Режисура драматичного театру, Режисура театру ляльок)»	
Курс	3	
Семестр	5-6	
Обсяг дисципліни (години / ECTS)	120/4	
Статус дисципліни (обов'язкова / вибіркова)	Обов'язкова	
Мова викладання	Українська	
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, по батькові	Щукіна Юлія Петрівна
	Науковий ступінь, вчене/почесне звання	Кандидат мистецтвознавства, доцент
	Посада	Завідувачка кафедри театрознавства, доцент
	Профіль викладача, e-mail	https://scholar.google.com.ua/citations?user=DNHjdlwAAAAJ&hl=uk&oi=ao ORCID https://orcid.org/0000-0001-8329-6828 Julia.shcukina@num.kh.ua

Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, по батькові	Богданович Аліна Валеріївна
	Науковий ступінь, вчене/почесне звання	
	Посада	викладач кафедри театрознавства
	Профіль викладача, e-mail	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/faculties/TF/Bogdanovich.pdf alina.bogdanovych@num.kh.ua
Анотація	Дисципліна покликана ознайомити здобувачів з необхідними знаннями з історії розвитку українського театру від джерел театру у дохристиянську добу до сучасності. На заняттях бакалаври отримують знання щодо своєрідності періодизації українського допрофесійного і професійного театру, набувають знання про наявні моделі театру в різні періоди, а також про особливості творчості українських драматургів, режисерів, акторів різних діб і напрямків, знайомляться з основними явищами і школами в українському театрі кін. ХІХ – поч. ХХІ ст	
Мета дисципліни	Метою вивчення навчальної дисципліни є формування адекватного і систематизованого уявлення про історію українського театру, вищих його досягнень як у допрофесійний період, так і в «добу корифеїв», добу модернізму, в рамках радянського театру та у добу Незалежної України.	

Програмні результати навчання	<p>ПРН01. Визначати взаємозв'язок цінностей громадянського суспільства із засадами розвитку сфери культури й мистецтва в Україні.</p> <p>ПРН02. Мати концептуальні наукові та практичні знання у сфері сценічного мистецтва.</p> <p>ПРН05. Застосовувати сучасні цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення до розв'язання відповідних задач професійної діяльності у сфері сценічного мистецтва.</p> <p>ПРН07. Обирати, аналізувати та інтерпретувати художній твір для показу (демонстрації).</p>
--------------------------------------	--

	<p>ПРН08. Співвідносити мистецькі ідеї та твори із соціальним, культурним та історичним контекстом для глибшого їх розуміння.</p> <p>ПРН10. Розуміти сценічне мистецтво як художній та соціокультурний феномен, знати специфічні відмінності художньої мови театру та перформативних мистецтв.</p> <p>ПРН12. Знати основні етапи (епохи, стилі, напрямки) у розвитку театру, образотворчого мистецтва, музики, кіно; основні факти про видатних особистостей у сфері мистецтва; класифікувати види та жанри сценічного мистецтва</p> <p>ПРН13. Самостійно ідентифікувати напрями та концепції сценічного мистецтва у контексті сучасного художнього життя.</p> <p>ПРН14. Аналізувати та оцінювати досягнення художньої культури, твори мистецтва з урахуванням історичного контексту.</p>
<p>Загальні компетентності</p>	<p>ЗК02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.</p> <p>ЗК04. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК06. Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології.</p> <p>ЗК08. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності</p>
<p>Спеціальні компетентності</p>	<p>СК02. Здатність до творчого сприйняття світу та його відтворення у художніх сценічних образах.</p> <p>СК04. Здатність до професійного опанування змістових (інформаційного, виразно-образного) рівнів сценічного твору.</p> <p>СК07. Здатність до розуміння та оцінювання актуальних культурно-мистецьких процесів.</p> <p>СК09. Здатність співвідносити особисте розуміння</p>

	<p>художньої ідеї та твору із зовнішнім контекстом.</p> <p>СК10. Здатність передавати знання про сценічне мистецтво та практичний досвід фахівцям і нефахівцям.</p> <p>СК11. Здатність аналізувати твори літератури і мистецтва на основі критичного осмислення теорій, принципів, методів і понять сценічного мистецтва.</p> <p>СК12. Здатність орієнтуватися в історії різних видів мистецтва, розуміти можливості використання їх виражальних засобів при створенні синтетичного за своєю природою твору сценічного мистецтва (творчого проєкту).</p> <p>СК13. Здатність вільно орієнтуватися у напрямках, стилях, жанрах та видах сценічного мистецтва, творчій спадщині видатних майстрів.</p>
<p>Зміст навчальної дисципліни</p>	<p>Тема 1. Джерела українського театру до XVI ст.</p> <p>Тема 2. Театральні моделі XVII - XVIII ст.</p> <p>Тема 3. Становлення професійного театру в Наддніпрянській Україні 1-ї пол. XIX ст.</p> <p>Тема 4. Акторське мистецтво Наддніпрянської України 1-ї пол. XIX ст.</p> <p>Тема 5. Українська драматургія 1-ї пол. XIX ст.</p> <p>Тема 6. Початок світського театру на західноукраїнських землях.</p> <p>Тема 7. Театр корифеїв як визначальний етап професіоналізації сценічного мистецтва Наддніпрянської України. Діяльність М. Кропивницького і М. Старицького.</p> <p>Тема 8. Сценічна діяльність М. Садовського і М. Заньковецької.</p> <p>Тема 9. Творчість І. Тобілевича і П. Саксаганського.</p> <p>Тема 10. Розвиток професійного театру в західноукраїнському регіоні (2 пол. XIX ст.).</p> <p>Тема 11. Модернізм в українській драматургії. Творчість Лесі Українки.</p> <p>Тема 12. Драматургія В. Винниченка, О. Олеса.</p> <p>Тема 13. Лесь Курбас у театрах Західної України та у Театрі під керівництвом М. Садовського.</p>

	<p>Тема 14. Молодий театр у Києві - програмний театр модернізму на українській сцені поч. ХХ ст.</p> <p>Тема 15. Театральний процес України від 1920-х – 1930-х років: стильові течії та їх лідери у драматургії, режисурі та акторському мистецтві.</p> <p>Тема 6. Театр Західної України міжвоєнної доби та театр окупованої України.</p> <p>Тема 7. Театр другої половини 1940-х – кінця 1950-х рр.: тенденції розвитку в парадигмі «соцреалізму».</p> <p>Тема 8. Сценічне мистецтво і драматургія доби «відлиги».</p> <p>Тема 9. Тенденції розвитку сучасного театру: рух недержавних театрів, драматургія, режисура і сценографія.</p> <p>Тема 10. Акторське мистецтво 1960-2020-х рр.</p>
Види занять	лекційні, семінарські заняття, самостійна робота
Методи навчання	словесний метод (лекція, дискусія); практичний метод (виконання семінарських завдань); наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); відеометод (перегляд відеоматеріалів)
Форми та методи оцінювання	<p>Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС відповідно до Положення про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти.</p> <p>Поточний контроль (має 60 балів): відповідь на семінарі, виконання тестової контрольної роботи, реферату.</p> <p>Підсумковий семестровий контроль (має 40 балів): диференційований залік, іспит</p>
	<p>Умовою допуску до підсумкового семестрового контролю є виконання програми навчальної дисципліни й отримання за виконання завдань поточного контролю не менше ніж 20 балів.</p> <p>Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – 60.</p>

3. Гринишина М. (2006). Театр української драматургії. Сучасна та класична українська п'єса на сценах театрів у 1930-х рр.; Академія мистецтв України, Інститут проблем сучасного мистецтва. Інтертехнологія.
<https://elib.nlu.org.ua/view.html?&id=1827>
4. Єрмакова Н. (2012). Березільська культура: історія, досвід. Фенікс.
<https://www.twirpx.com/file/1525104/>
5. Історія українського театру. (2009). У 3 т. Т. 2. 1900–1945. НАН України, ІМФЕ ім. М. Рильського.
<http://www.etnolog.org.ua/pdf/stories/monografiji/2009/Ist.ukr.teatr.t2.pdf>
6. Корнієнко Н. (2000). Український театр у переддень третього тисячоліття. Пошук. Картини світу. Ціннісні орієнтації. Мова. Прогноз. Факт.
<http://elib.nlu.org.ua/object.html?id=1766>
7. Нариси з історії театрального мистецтва України ХХ століття (2006). Інститут проблем сучасного мистецтва Академії мистецтв України; Інтертехнологія.
http://mari.kiev.ua/sites/default/files/inlineimages/pdfs/_works-istor_teatr_text.pdf
8. Український театр ХХ століття: антологія вистав (2012). Нац. акад. мистец. України, Ін-т пробл. сучас. мистец. ; за заг. ред. М. Гринишиної. Фенікс.
https://chtyvo.org.ua/authors/Hrynyshyna_Maryna/Ukrainskyi_teatr_XX_stolittia_Antolohii_a_vystav/

Силабус розроблено відповідно до робочої програми навчальної дисципліни «Історія українського театру», затвердженої науково-методичною радою Харківського національного університету мистецтв імені І. П. Котляревського «27» вересня 2022 р.